

Koers op een sterke thuishaven

Omgevingsvisie gemeente Den Helder

Colofon

Samenstelling: Gemeente Den Helder

Afbeeldingen: Gemeente Den Helder, tenzij anders vermeld

Visiekaarten: West 8 Urban Design & Landscape Architecture

Opstelling & vormgeving hoofdstuk 9: BVR Adviseurs & SteenhuisMeurs

Concept voor vaststelling door de gemeenteraad

Voorwoord

Beste lezer,

De gemeente Den Helder heeft te maken met een groot aantal ambities en opgaven voor haar toekomstige ontwikkeling. Deels zijn deze het gevolg van bewust ingezette processen in het verleden, met het doel om Den Helder aantrekkelijker te maken als gemeente om in te wonen, werken en ontspannen. Aansprekende voorbeelden zijn de transformatie van het Stadshart en Willemsoord, het ontwikkelen van bijzondere woonmilieus en investeringen in kwaliteit van het landschap en openbare ruimtes. Anderzijds komen er (inter)nationale trends en ontwikkelingen op Den Helder af waar we slechts beperkt invloed op hebben.

Om de klimaatdoelen te bereiken zetten we bijvoorbeeld in op de energietransitie. Deze transitie vraagt om aanpassingen van woningen en buurten, maar ook om extra kaderuimte in de haven om hier economisch juist op in te kunnen spelen. Daarnaast moeten we rekening houden met veranderingen in het klimaat, met meer kans op extreme weersomstandigheden. Al deze opgaven vragen om een leefomgeving die hierop is ingericht en voorbereid. Tegelijkertijd blijven we werken aan het nog aantrekkelijker maken van de gemeente als plek om in te wonen, te ondernemen of om te bezoeken.

“Koers op een sterke thuishaven”, de titel van de omgevingsvisie van de gemeente Den Helder, schetst een brede visie op het behoud, het gebruik en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie geeft hiermee richting aan de ambities, opgaven en kansen voor Den Helder. De visie bestaat uit drie delen. Ten eerste geven tien centrale uitgangspunten de koers en prioriteiten weer voor de hele gemeente. Vervolgens vindt u een thematische, gemeentebrede uitwerking voor de thema's 'groen & landschap', 'mobiliteit & infrastructuur', 'functies & bedrijvigheid' en 'ontwikkelingen'. Tot slot vindt u gebiedsgerichte deel-omgevingsvisies voor zeven deelgebieden van de gemeente Den Helder: Stad binnen de Linie, Maritiem Cluster, De Stelling, Nieuw Den Helder, De Schooten, Julianadorp en Huisduinen. De omgevingsvisie is opgesteld in samenwerking met West 8 Urban Design & Landscape Architecture.

Bij het opstellen van deze visie is gebruik gemaakt van een groot aantal informatiebronnen. Een samenvatting hiervan is terug te vinden in de bijlage 'Verkenningen'. Ook is gesproken met een breed scala aan partijen, waaronder inwoners, ondernemers, maatschappelijke partijen en ketenpartners. Een overzicht van de verschillende participatieprocessen is terug te vinden in de bijlage 'Participatieproces'.

Ik wens u veel plezier en inspiratie toe bij het lezen van de omgevingsvisie voor de gemeente Den Helder.

Wethouder Ruimtelijke Ordening
Petra Bais

Omgevingsvisie: doel, ambities & plangebied

Deze omgevingsvisie is opgesteld als omgevingsvisie zoals bedoeld onder artikel 3.1 van de nieuwe Omgevingswet. Een nadere toelichting op het doel van deze omgevingsvisie, het wettelijk kader en de ambities en randvoorwaarden bij het opstellen hiervan vindt u hieronder. Tevens vindt u hier een kaart van het plangebied, het volledige grondgebied van de gemeente Den Helder.

Doel & wettelijk kader omgevingsvisie

Op 1 januari 2024 treedt volgens planning landelijk de Omgevingswet in werking, waarmee het omgevingsrecht in Nederland ingrijpend verandert. Onderdeel van deze wetswijziging is de introductie van nieuwe kerninstrumenten voor overheden, waaronder de omgevingsvisie. Dit instrument vervangt de voormalige structuurvisie. Behalve een naamswijziging is er ook sprake van een andere werkwijze bij het opstellen van de omgevingsvisie (en ander beleid onder de Omgevingswet). De nadruk ligt veel meer dan voorheen op participatie en integraliteit. Bewoners, ondernemers en (maatschappelijke) partijen worden hierin gevraagd mee te denken over een integraal toekomstbeeld voor de gemeente. Ook de taken en ambities van de gemeente komen hierin terug. Al deze aspecten worden samengevoegd waar mogelijk en afgewogen waar nodig. Hiermee ontstaat een duidelijk toekomstbeeld voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in de gemeente.

Onder de Omgevingswet is iedere gemeente verplicht om uiterlijk in 2024 één omgevingsvisie voor de gehele gemeente vast te stellen. De gemeente Den Helder heeft de afgelopen jaren al gewerkt aan onderdelen van deze gemeentelijke omgevingsvisie: de Omgevingsvisie Huisduinen en de Omgevingsvisie Julianadorp. Deze Omgevingsvisie integreert deze onderdelen om te komen tot één visie voor de ontwikkeling van de gemeente Den Helder te komen, met maatwerk per (deel)gebied.

Ambities en randvoorwaarden

Bij het opstellen van de Omgevingsvisie gemeente Den Helder is aan/volgens vijf ambities/randvoorwaarden (onderstreept) gewerkt. Hiermee is gestreefd naar een eindproduct met een zo groot mogelijke meerwaarde voor alle partijen, welke goed past binnen de kaders en ambities uit de nieuwe Omgevingswet. Hieronder wordt kort stilgestaan bij deze ambities/randvoorwaarden.

De eerste ambitie is om te komen tot een integrale omgevingsvisie. Dit betekent dat alle onderdelen van de leefomgeving hierin terugkomen, breder dan voornamelijk ruimtelijke ordening in de voormalige structuurvisie. In de omgevingsvisie komen ook nadrukkelijk beleidsterreinen als milieu, wonen, vastgoed en economie terug. Het doel van de Omgevingswet om te komen tot een veilige, gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit onderschrijft deze integraliteit. Voor een goede invulling hiervan wordt een brede kring aan expertises, zowel binnen de gemeente als daarbuiten, betrokken bij de totstandkoming van de omgevingsvisie.

De omgevingsvisie wordt via een 'bottom-up' proces opgesteld, in co creatie met bewoners, ondernemers en andere (maatschappelijke) partijen en geïnteresseerden. Het gezamenlijk formuleren van een toekomstbeeld is een nadrukkelijke doelstelling van dit project. Participatie bij een dergelijke richtinggevende visie is zeer wenselijk qua draagvlak en het bereiken van een zo compleet mogelijk beeld. De Omgevingswet onderschrijft dit door vroegtijdige participatie aan te moedigen en participatie verplicht te stellen bij het opstellen van nieuw beleid. Hiervoor wordt actief gewerkt aan het betrekken van diverse groepen inwoners en ondernemers bij dit project. Ook wordt de gemeenteraad, als besluitvormend orgaan wat betreft de omgevingsvisie, regelmatig actief betrokken.

Het betrekken van een groot aantal partijen en breed scala aan expertises in de samenleving en binnen de gemeente moet leiden tot een duidelijk, gedragen toekomstbeeld, waaraan via een aantal hoofdrichtingen gewerkt kan worden om dit beeld te bereiken. Dit biedt een 'wenkend perspectief' voor partijen die in de aankomende jaren een rol willen spelen bij de verdere ontwikkeling van de gemeente. Daarnaast biedt het ook een leidraad en afwegingskader voor de gemeente, wat betreft eigen projecten en het aanmoedigen of bijsturen van initiatieven van derden.

Digitale raadpleegbaarheid van het beleid van de gemeente is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. Een van de doelstellingen voor deze omgevingsvisie is dat deze na vaststelling eenvoudig digitaal raadpleegbaar moet zijn via het nieuwe Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO), het platform

waarop alle informatie en dienstverlening van de overheid wat betreft de leefomgeving ontsloten is, en via de website van de gemeente Den Helder.

Plangebied

Deze omgevingsvisie is opgesteld voor het volledige grondgebied van de gemeente Den Helder, inclusief de delen van de Noordzee en Waddenzee die onder het grondgebied van de gemeente Den Helder vallen. Ter verduidelijking vindt u hieronder een kaart van het plangebied.

Afbeelding: Het plangebied voor deze omgevingsvisie, overeenkomend met het grondgebied van de gemeente Den Helder
Bron: www.gemeentenatlas.nl, 2021

Bijlagen

Om tot deze omgevingsvisie te komen is de afgelopen jaren veel informatie verzameld en geanalyseerd en zijn er veel gesprekken gevoerd met inwoners, ondernemers en andere (maatschappelijke) partijen. Al deze stappen hebben samen geresulteerd in de totstandkoming van deze omgevingsvisie, maar worden niet altijd direct zichtbaar in deze visie.

Als achtergrondinformatie vindt u daarom in de bijlagen bij deze omgevingsvisie de opgestelde gebiedsbiografie "Den Helder, Zeestad op het Wad", de uitgevoerde verkenningen en een overzicht van het participatieproces, die mede ten grondslag aan deze omgevingsvisie liggen. Ook kunt u hier de uitgevoerde milieueffectrapportage (MER) vinden, die is uitgevoerd om de effecten van deze omgevingsvisie op het milieu in kaart te brengen en eventuele nadelige effecten zoveel mogelijk te minimaliseren.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Cover & Inleiding

- Voorwoord
- Omgevingsvisie: doel, wettelijk kader & plangebied
- Inhoudsopgave

Hoofdstuk 2: Visiekaart & Centrale uitgangspunten

Hoofdstuk 3: Thematische uitwerking Groen & Landschap

Hoofdstuk 4: Thematische uitwerking Mobiliteit & Infrastructuur

Hoofdstuk 5: Thematische uitwerking Functies & Bedrijvigheid

Hoofdstuk 6: Thematische uitwerking Ontwikkelingen

Hoofdstuk 7: Deelvisie Stad binnen de Linie

Hoofdstuk 8: Deelvisie Maritiem Cluster

Hoofdstuk 9: Deelvisie Stelling Den Helder

Hoofdstuk 10: Deelvisie Nieuw Den Helder

Hoofdstuk 11: Deelvisie De Schooten

Hoofdstuk 12: Deelvisie Julianadorp

Hoofdstuk 13: Deelvisie Huisduinen

Hoofdstuk 14: Doorwerking

Bijlage 1: Gebiedsbiografie

Bijlage 2: Verkenningen

- Omgevingsscan gemeente Den Helder
- Identiteit & thema's
- Autonome trends en ontwikkelingen
- Belangrijkste kaders
- Omgevingsanalyse

Bijlage 3: Participatieproces

Bijlage 4: Milieueffectrapportage